

“Тасдиқ мекунам”

Ректори Донишгоҳи давлатии Хоруғ

доктори илмҳои иқтисодӣ Ҷоғобед Ҷоғомамадов Ш.

“ 02 ” 02 соли 2018

НИЗОМНОМАИ

Шӯъбаи низоми таҳсилоти фосилавӣ

Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи М.Назаршоев

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Низомномаи таҳсилоти фосилавӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд Низомнома) дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ таҳия гардидааст.

2. Низомнома мақсад, вазифа ва ташкили раванди таълимро дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо истифода аз низоми таҳсилоти фосилавӣ муайян мекунад.

3. Низоми таҳсилоти фосилавӣ дастрасии таҳсилоти олии касбиро новобаста аз мавзеи ҷойгиршавии муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва субъектҳои раванди таълим таъмин менамояд.

4. Дастрасии таҳсилоти олии касбӣ ва маводи иттилоотии таълимӣ дар шароити низоми таҳсилоти фосилавӣ асосан дар шакли электронӣ, бо истифодаи технологияи муосири иттилоотию иртиботӣ ва моҳворавӣ таъмин карда мешавад.

5. Ташкили раванди таълим дар шароити низоми таҳсилоти фосилавӣ ба истифодаи усулҳои муосири тайёр кардани мутахассисони дорои таҳсилоти олии касбӣ ва ба талаботи бозори дохилӣ ва берунии меҳнат ҷавобгӯ будани онҳо мусоидат менамояд.

2. МАФҲУМҲОИ АСОСӢ

6. Дар Низомнома мафҳумҳои зерин истифода мешаванд:

- **барномаи таълимии таҳсилоти олии касбӣ** – маҷмӯи ҳуҷҷатҳоест, ки тибқи талаботи Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ мазмуну мундариҷаи таҳсилотро аз рӯи ихтисоси зинаи таҳсилоти олии касбӣ муайян менамояд;

- **захираҳои электронии таълим** - маводи таълимию электроние мебошад, ки мутобиқи талаботи стандартҳои давлатии таълимии ихтисос ва нақшаҳои таълимӣ маҷмӯи ҳатмии барои азхуд намудани барномаҳои таълимӣ таҳиягардидаро дар бар гирифта, ҳамзамон қисми таркибии маҷмӯи таълимию методии электрониро ташкил менамояд ва дар муҳити таълимию иттилоотии электронӣ ҷойгир карда мешавад;

- **мачмӯи таълимию методи электронӣ** - захираҳои электронӣ ва воситаҳои таълим мебошад, ки бо мақсади азхуд намудани барномаи фанҳои таълимӣ пешбинӣ шудааст;

- **муҳити таълимию иттилоотии электронӣ** - мачмӯи технологияҳои иттилоотиву иртиботӣ ва воситаҳои техникую технологӣ, ки аз худ намудани барномаҳои таълимиро аз ҷониби донишҷӯён новобаста аз макони ҷойгиршавиашон таъмин менамояд;

- **низоми таҳсилоти фосилавӣ** - ташкил ва гузаронидани қорҳои таълимӣ бо истифодаи технологияи муосири иттилоотию иртиботие мебошад, ки дар фосила татбиқ намудани раванди таълимиро имконпазир мегардонад;

- **технологияи таҳсилоти фосилавӣ** - технологияҳои таълимие мебошанд, ки асосан тавассути шабакаҳои иттилоотию иртиботӣ, ҳамкориҳои бевоситаи донишҷӯёну омӯзгорон ва ҳайати таълимию ёрирасон роҳандозӣ карда мешавад;

3. БАНАҚШАГИРӢ ВА ТАШКИЛИ РАВАНДИ ТАЪЛИМ

7. Раванди таълим дар шароити низоми таҳсилоти фосилавӣ пурра бо истифодаи технологияи иттилоотию иртиботӣ тибқи нақшаҳои таълимии ихтисосҳои амалкунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ба роҳ монда мешавад.

8. Муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ нақшаҳои таълимиро аз рӯи ихтисосҳои амалкунандаи низоми таҳсилоти фосилавӣ тибқи талаботи мазмуну мундариҷаи ҳадди ақали стандартҳои давлатии таълимии ихтисосҳо таҳия ва барои тасдиқ ба Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамоянд.

9. Барномаҳои таълимии таҳсилоти олии касбӣ дар шароити низоми таҳсилоти фосилавӣ дар ҳолате пурра татбиқгардида ҳисобида мешаванд, ки агар аз ҷониби донишҷӯён ҳаҷми умумии кредитҳои барои нақшаҳои таълимии шакли таҳсили рӯзонаи ихтисосҳои амалкунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ муқарраргардида 100% аз худ карда шавад.

10. Ҳаҷми умумии меҳнатталабӣ барои дарёфти дараҷаи академии бакалавр мутобиқи Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон новобаста аз шакли таҳсил (рӯзона, ғоибона ва фосилавӣ) барои ихтисосҳои амалкунанда (муҳлати таҳсил 4 сол) – 240 кредит муқаррар карда шудааст.

11. Таносуби кредитҳои шаклҳои қорҳои таълимӣ дар низоми таҳсилоти фосилавӣ аз рӯи ихтисосҳои амалкунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар ҳаҷми на камтар аз 24 кредити машғулиятҳои аудиторӣ, 48 кредити қорҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор ва 168 кредити қорҳои мустақилонаи донишҷӯ муқаррар карда мешавад.

12. Қорҳои таълимӣ дар низоми таҳсилоти фосилавӣ дар шакли ташкил ва гузаронидани машғулиятҳои аудиторӣ хузурӣ (лексия, машғулиятҳои лабораторӣ, амалӣ ва семинарӣ), қорҳои мустақилонаи

донишчӯ бо роҳбарии омӯзгор (дарсҳои лексионӣ ва корҳои ғайриаудитории фосилавӣ) ва корҳои мустақилонаи донишчӯ (корҳои ғайриаудитории фосилавӣ) ба роҳ монда мешаванд.

13. Ҳадди ақали ҳаҷми машғулияҳои аудитории ҳузурӣ дар низоми таҳсилоти фосилавӣ барои як соли таҳсил на камтар аз 6 кредит муқаррар карда мешавад ва донишчӯён бояд зимни баргузори сессияҳои таълимӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ на камтар аз чор ҳафта ба машғулияҳои дарсӣ ҷалб карда шаванд.

14. Бо мақсади таъмини самараноки истифодабарии технологияи иттилоотӣ ва татбиқи барномаи таълимии таҳсилоти олии касбӣ дар шароити низоми таҳсилоти фосилавӣ ҳангоми таҳияи нақшаҳои таълимии ихтисосҳои амалкунанда барои машғулияҳои аудитории фосилавӣ (дарсҳои лексионӣ) кредитҳо аз ҳисоби ҳаҷми меҳнатталабии корҳои мустақилонаи донишчӯ бо роҳбарии омӯзгор ҷудо карда мешавад.

15. Ҳаҷми кредитҳои, ки тибқи нақшаҳои таълимии ихтисосҳои амалкунанда барои машғулияҳои аудитории фосилавӣ (дарсҳои лексионӣ) аз ҳисоби корҳои мустақилонаи донишчӯ бо роҳбарии омӯзгор ҷудо карда мешавад, бояд на камтар аз 50%-и ҳаҷми умумии меҳнатталабии ин шакли корҳои таълимиро ташкил диҳад.

16. Машғулияҳои аудитории ҳузурӣ тибқи низоми таҳсилоти фосилавӣ гузаронидани дарсҳои лексионӣ, лабораторӣ, амалӣ ва семинариро дар бар гирифта, ҳангоми баргузор намудани сессияҳои таълимӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ бо ҷалби бевоситаи донишчӯён ба машғулияҳои дарсӣ ба роҳ монда мешавад.

17. Корҳои мустақилонаи донишчӯ бо роҳбарии омӯзгор ба таври фосилавӣ дар шакли шунидани лексия тавассути технологияи иттилоотӣ-иртиботӣ ва иҷрои корҳои назоратӣ, реферат, гузаронидани машварат, мусоҳибаҳо, супоридани имтиҳонҳои фосилавии 1 ва 2, ҳимояи қору лоиҳаҳои курсӣ, ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ ташкил карда мешавад.

18. Яке аз шаклҳои асосии корҳои мустақилонаи донишчӯ бо роҳбарии омӯзгорро иҷрои корҳои назоратӣ ташкил медиҳад. Барои фанҳои таълимии бахши фанҳои ҷомеашиносӣ, иқтисодию иҷтимоии нақшаҳои таълимӣ ва бахши фанҳои табиатшиносию риёзии нақшаҳои таълимӣ - 1 ва барои фанҳои таълимии бахши фанҳои умумикасбӣ ва бахши фанҳои таҳассусии нақшаҳои таълимӣ - 2 қори назоратӣ муқаррар карда мешавад.

19. Назорат ва гузоштани баҳо ба натиҷаи корҳои мустақилонаи донишчӯ бо роҳбарии омӯзгор ҳамчун ягонагии чунин шаклҳои корҳои таълимӣ ташкил карда мешавад:

- фаъолияти мустақилонаи таълимӣ ва худбаҳодихии донишчӯён;
- назорат ва баҳогузорӣ ба фаъолияти таълимии донишчӯён аз ҷониби омӯзгорони фанҳои таълимӣ, комиссияҳои имтиҳонии фанӣ ва аттестатсияи хатм, сохторҳои назоратии давлатӣ ва ғайра.

20. Корҳои мустақилонаи донишчӯ ҳамчун фаъолияти мустақилона аз худ намудани маводи таълимӣ аз ҷониби ӯ муқаррар карда шуда, ба

таври фосилавӣ таҳти назорати бевоситаи омӯзгор дар шакли иҷро намудани маҷмӯи вазифаҳои хонагӣ, супоришҳои тестӣ, навиштани реферат, эссе ва муаррифии маводи ҷамъоварда дар ҳафтаҳои таълими назариявии як даври академӣ ба роҳ монда мешавад.

21. Тибқи талаботи нақшаҳои таълимии ихтисосҳои амалкунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ аз худ намудани кредитҳои корҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор (дарсҳои лексионӣ ва корҳои ғайриаудитории фосилавӣ) ва корҳои мустақилонаи донишҷӯ (корҳои ғайриаудитории фосилавӣ) барои омӯзиши тамоми фанҳои таълимӣ (ҳатмӣ ва интихобӣ) пешбинӣ карда мешавад.

22. Кредитҳои тибқи нақшаҳои таълимии ихтисосҳои амалкунанда барои иҷрои корҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор (дарсҳои лексионӣ ва корҳои ғайриаудитории фосилавӣ) ҷудогардида ба сарбории таълимии омӯзгор бо пардохти маблағ ворид карда мешаванд.

23. Муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ барои мутобиқ гардонидани низоми назорат ва баҳодихӣ ба натиҷаи корҳои мустақилонаи донишҷӯён (корҳои ғайриаудитории фосилавӣ) бояд дорои барномаи электронии идоракунии раванди таълим бошанд.

24. Барномаи электронии идоракунии раванди таълим бояд дар асоси талаботи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба татбиқи низомҳои таҳсилоти кредитӣ ва фосилавӣ, ҳамчунин нишондиҳандаҳои дигари танзимкунандаи раванди таълим ва назорати сифати таҳсилот таҳия гардида, хусусияти хоси фаъолияти муассисаҳои таҳсилоти олии касбиро ба инобат гирад.

25. Дар шароити низоми таҳсилоти фосилавӣ чиҳати самаранок ташкил намудани раванди таълим тибқи нақшаҳои таълимии ихтисосҳои амалкунанда бояд дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ то оғози даври академии яқум бо донишҷӯёни соли аввали таҳсил курси муқаддимавӣ оид ба истифодаи технологияи таҳсилоти фосилавӣ, ки масъалаҳои зеринро дар бар мегирад, ташкил ва баргузор карда шавад:

- омӯзонидани низоми таҳсил бо истифода аз технологияи таҳсилоти фосилавӣ;

- шарҳи технологияи таҳсилоти фосилавӣ бо мақсади ба роҳ мондани табодули иттилоот байни донишҷӯён ва омӯзгорон, донишҷӯён ва кафедра, садорати факултет, раёсати таълим ва дигар воҳидҳои сохтории муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ;

- шинос намудани донишҷӯён бо тартиби ташкил ва гузаронидани машғулиятҳои аудитории хузурӣ, корҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор (дарсҳои лексионӣ ва корҳои ғайриаудитории фосилавӣ), корҳои мустақилонаи донишҷӯ (корҳои ғайриаудитории фосилавӣ), қабули имтиҳонҳои фосилавӣ, муайян намудани рейтингҳои академӣ ва қабули имтиҳонҳои ниҳой дар давраи сессияҳои таълимӣ;

- омӯзондани кодаҳои банақшаگیرӣ ва иҷрои корҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор (ташкил ва баргузор намудани дарсҳои лексионии фосилавӣ, иҷрои корҳои назоратӣ, қабули имтиҳонҳои фосилавии 1 ва 2, кор (лоиха)-ҳои курсӣ, ҳисобот оид ба таҷрибаомӯзӣ,

муайян намудани рейтингҳои академии донишҷӯён);

- муайян намудани тарзи истифодаи маводи таълимӣ ва баргузор намудани машварат бо омӯзгорон тавассути технологияи фосилавӣ;

- шарҳи талабот оид ба иҷрои корҳои мустақилонаи донишҷӯ (маҷмӯи супоришҳои вазифаи хонагӣ, супоришҳои тестӣ, навишати реферат, эссе ва муаррифии маводи таълимии ҷамъоварда);

- шарҳи низоми баҳогузорӣ ба имтиҳонҳои фосилавӣ, рейтинги академии донишҷӯён ва имтиҳонҳои ниҳой;

- муаррифии шароити дастрасии маҷмӯи таълимию методии электронӣ;

- муайян намудани рамз ва логини донишҷӯён барои кор дар муҳити таҳсилоти фосилавӣ.

3. ЗАХИРАҲОИ АСОСИИ ИТТИЛООТӢ

26. Муассисаҳои таҳсилоти олиии касбӣ барои таъмини раванди таълим бо маводи таълимӣ масъул мебошанд. Бо мақсади ташкили раванди таълим дар шароити низоми таҳсилоти фосилавӣ бояд барои ҳар як ихтисос маводи таълимии электронии зерин омода карда шавад:

- нақшаи таълимӣ;

- барномаҳои таълимии фанҳо;

- барномаҳои кории фанҳои таълимӣ (силлабусҳо);

- мавод барои корҳои мустақилонаи донишҷӯён бо роҳбарии омӯзгор (нусхаи электронии дарсҳои лексионии фосилавӣ, супоришҳои тестӣ, саволҳои хаттӣ барои қабули имтиҳонҳои фосилавӣ ва талаботи муайян намудани рейтинги академии донишҷӯён, мавзӯи корҳои назоратӣ, кор (лоиха)-ҳои курсӣ, рисолаҳои хатм ва ғайра);

- мавод барои корҳои мустақилонаи донишҷӯён (маҷмӯи таълимию методии электронии фанҳои таълимӣ, мавзӯи рефератҳо, эссе ва ғайра);

- китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимӣ;

- рӯйхати адабиёт;

- мавод барои гузаронидани таҷрибаомӯзӣ (нақша ва барномаи таҷрибаомӯзӣ, намунаи шаклҳои ҳисоботдиҳӣ ва ғайра);

27. Барои таъмини раванди таълим дар шароити низоми таҳсилоти фосилавӣ дар баробари захираҳои (манбаъҳои) анъанавии иттилоотӣ, воситаҳои таълими фосилавӣ, аз қабили китобҳои махсуси мувофиқ ба низоми мултимедӣ, маҷмӯҳои таълимию методии электронӣ, китобҳои таълимии дарсӣ, барномаи компютерию тренингӣ, машғулиятҳои амалии электронӣ, маҷмӯи супоришҳои тести санҷишӣ, филмҳои таълимӣ, сабтҳои аудио ва видеои маълумот, маъхазҳои дигари барои таъминоти барномавӣ аз рӯи алоқаи шабакаҳои телекоммуникатсионӣ пешниҳод шудаанд, истифода мешаванд.

28. Ба сифати захираҳои асосии иттилоотӣ дар раванди таълим заминаҳои иттилоотии методии коркардшудаи таҳсилоти фосилавӣ баромад мекунанд, ки ҳангоми истифодаи он талаботи муосирро таъмин карда, вобаста ба ҳаҷм ва мазмуни худ ба талаботи Стандарти давлатии

таҳсилоти олиии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқ мебошанд.

29. Муассисаҳои таҳсилоти олиии касбӣ дар раванди таълим тибқи низоми таҳсилоти фосилавӣ дар нақшаҳои таълимии ихтисосҳои амалкунанда барои азхуд намудани курси муқаддимавӣ оид ба истифодаи технологияи таҳсилоти фосилавӣ ва захираи асосии иттилоотӣ то як ҳафта вақт муқаррар намуда, ҷиҳати ташкил ва гузаронидани он шароит фароҳам меоранд.

5. НИЗОМИ БАҲОДИҲӢ

30. Назорати ҷорӣ, қабули имтиҳонҳои фосилавӣ, муайян намудани рейтингҳои академӣ ва қабули имтиҳонҳои ниҳонии донишҷӯён, ҳамчунин аттестатсияи хатмкунандагон аз ҷониби муассисаҳои таҳсилоти олиии касбӣ бо назардошти низоми кредитии таҳсилот ва истифода аз воситаҳои электронӣ амалӣ карда мешавад.

31. Ҳайати омӯзгорон таҳсилоти фосилавиرو дар муассисаҳои таҳсилоти олиии касбӣ метавонанд тавассути воситаҳои ташкилию методии иртиботии раванди таълим ба роҳ монда, машварат, назорати ҷорӣ пешрафти донишҷӯёнро новобаста аз маҳалли ҷойгиршавии худ бо истифодаи технологияи иттилоотию иртиботӣ ва дигар воситаҳо амалӣ гардонанд.

32. Дар низоми таҳсилоти фосилавӣ қабули имтиҳонҳои ниҳонии донишҷӯён аз ҷониби комиссияҳои фанӣ ва аттестатсияи хатми хатмкунандагон аз ҷониби комиссияҳои аттестатсионӣ ба таври хатмӣ дар давраи сессияҳои таълимӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олиии касбӣ ба роҳ монда мешавад.

6. ТАЛАБОТ БА ПОЯИ ТАЪЛИМӢ-МЕТОДИИ МУАССИСАҲОИ ТАҲСИЛОТИ ОЛИИ КАСБӢ

33. Талаботи асосии ташкили раванди таълим дар низоми таҳсилоти фосилавӣ мавҷуд будани барномаи электронии идоракунии раванди таълим дар муассисаҳои таҳсилоти олиии касбӣ мебошад.

34. Муассисаҳои таҳсилоти олиии касбӣ низоми таҳсилоти фосилавиرو бояд тибқи талаботи зерин ба роҳ монад:

- дастрасии маҷмӯи таълимию методии электронии фанҳои таълимӣ ва ё кейсҳои махсус (барнома, маводи дарсӣ, маҷмӯи инфиродӣ) бо истифода аз воситаҳои мултимедӣ;

- дастрасии низоми иттилоотии корпоративии гардиши ҳуҷҷатҳо (низоми электронӣ), ки раванди таълимро ба пуррагӣ идора мекунад;

- таъмини раванди таълим бо омӯзгороне, ки бевосита барои фаъолият дар муҳити иттилоотию таълимии муосир тайёр карда шудаанд;

- фаъолнокии сомонаи муассисаи таълимӣ;

- дастрасии муассисаи таълимӣ ба шабакаи интернет;

- мавҷудияти почтаи электронӣ барои ҳар як омӯзгор ва ҷалби донишҷӯён ҷиҳати истифодаи самараноки он дар раванди таълим;

- татбиқи низоми баҳогузори сатҳи дониши донишчӯён тибқи низоми кредитии таҳсилот.

35. Ташкили раванди таълим дар шароити низоми таҳсилоти фосилавӣ, ба мақсад мувофиқ будани тарзи коргузорӣ ва натиҷаи корҳои таълимӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ тибқи талаботи конунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба роҳ монда мешавад.

36. Муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ тибқи нақшаи таълимӣ ба донишчӯён имкон медиҳанд, ки дар машғулиятҳои лабораторию амалӣ иштирок намуда, аз талаботи истифодаи қори лаборатории виртуалӣ бархӯрдор бошанд.

37. Муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ба донишчӯён барои гузаштани таҷрибаомӯзиҳои таълимӣ, истехсолӣ ва пешаздипломӣ, ки тибқи талаботи стандартҳои давлатии таълимии ихтисосҳо ба нақша гирифта шудаанд, шароит фароҳам месозанд.

38. Раванди таълимро ҳайати омӯзгорон, кормандони муҳандисию техникӣ ва таълимию ёрирасон таъмин менамоянд.

39. Ҳангоми интихоби (чалби) омӯзгорон ва таъини кормандони муҳандисию техникӣ ва таълимию ёрирасон сатҳи салоҳиятҳои касбии онҳо бо назардошти малакаи истифодаи технология ва низоми хизматрасонии иттилоотӣ ба инобат гирифта мешавад.

40. Омӯзгорон дар шароити низоми таҳсилоти фосилавӣ бояд бо донишчӯён бевосита ё бо истифода аз интернет (фароҳам сохтани муҳити таълимию иттилоотии электронӣ ва ё дигар воситаҳои иртиботӣ) ҳамкорӣ намуда, миқдори машваратҳо ва тақвими баргузориҳои онҳоро барои ҳар як донишчӯ ё гурӯҳи донишчӯён муайян ва бо раёсати таълими муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ мувофиқа намоянд.

41. Кормандони муҳандисию техникӣ қори пайвастаи воситаҳои компютерӣ, алоқа ва техникӣ таълимро ташкил намуда, барои таъмини раванди таълим бо истифодаи технологияи таҳсилоти фосилавӣ масъул мебошанд.

42. Сатҳи салоҳиятҳои касбии омӯзгорон, кормандони муҳандисию техникӣ ва таълимию ёрирасон бо шаходатномаҳои тақмили ихтисос оид ба ҳуқуқи истифодабарии технологияи таҳсилоти фосилавӣ ва таҷрибаи иштирок дар татбиқи барномаҳои таълимии таҳсилоти олии касбӣ тибқи низоми таҳсилоти фосилавӣ тасдиқ карда мешавад.

43. Муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ тақмили ихтисос ва маҳорати касбии ҳайати омӯзгорон ва кормандони ёрирасонро метавонанд аз рӯи технологияи таҳсилоти фосилавӣ ба роҳ монанд.

7. ТАШКИЛИ МАШҒУЛИЯТҲОИ ТАЪЛИМӢ ДАР РЕҶАИ ON-LINE Ё OFF-LINE

44. Ташкил ва гузаронидани машғулиятҳои таълимӣ дар реҷаи «On-line» то оғози сессияи таълимӣ (дар ҳафтаҳои таълими назариявӣ як даври академӣ) дар шакли ҳамгирии раванди таълими мустақим бо

истифода аз видеоконфронсҳо, чат, вебинар, видеодарсҳо, тамос бо телефон ва ғайра ба роҳ монда мешавад.

45. Машғулиятҳои таълимӣ дар речаи «Off-line» шакли ҳамгироии раванди таълим ба шумор рафта, дар он робитаи омӯзгор ва донишчӯ ба воситаи сомонаи муассиса ва почтаи электронӣ тариқи иҷро намудани супоришҳои фосилавии омӯзгор то оғози сессияи таълимӣ (дар ҳафтаҳои таълими назариявии як даври академӣ) сурат мегиранд.

46. Рейтинги академӣ мувофиқи талаботи нақшаи таълимӣ ва ба таври зерин баргузор мегардад:

- суҳбати мустақими донишчӯ бо омӯзгор дар речаи Off-line бо истифода аз технологияҳои иттилоотию иртиботӣ;

- истифодаи маҷмӯи таълимию методии электронӣ;

- баҳодихӣ ба корҳои назоратии донишчӯён.

47. Донишчӯёне, ки тибқи нақшаи таълимӣ корҳои назоратӣ ва дигар супоришҳоро иҷро намудаанд, барои супоридани рейтингҳои академӣ роҳ дода мешаванд.

8. ВАЗИФАҲОИ ИШТИРОКЧИЁНИ РАВАНДИ ТАЪЛИМ

48. Назорати раванди таълимро дар низоми таҳсилоти фосилавӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ шуъба (ё бахш)-и таҳсилоти фосилавии қисми таълим ба роҳ мемонад.

49. Шуъба (ё бахш)-и низоми таҳсилоти фосилавии муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ раванди таълимро бо истифода аз технологияи таҳсилоти фосилавӣ дар фазои ягонаи таҳсилоти электронӣ ташкил менамояд.

50. Шуъба (ё бахш)-и низоми таҳсилоти фосилавии муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ҳангоми ташкили раванди таълим бо истифода аз технологияи таҳсилоти фосилавӣ дар фазои ягонаи таҳсилоти электронӣ вазифадор аст:

- фазои ягонаи таҳсилоти электрониро идора кунад;

- ба кафедраҳои муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ёри методӣ ва техникӣ расонад;

- навиштани тақриз ва экспертизаи захираҳои (манбаъҳои) таълимию методиро бо ҷалби мутахассисони соҳа ташкил намояд;

- муносибати байни иштирокчиёни раванди таълимро таъмин намояд;

- озмоишҳои тестино ташкил ва баргузор намуда, суратчаласаҳои онро тартиб диҳад ва дар баробари нигоҳ доштани нусхаи асл, нусхаи зеракси онҳоро ба омӯзгорони фанҳои таълимӣ ва садорати факултет пешниҳод намояд.

51. Кафедра технологияи таҳсилоти фосилавиро дар раванди таълим мавриди истифода қарор дода, вазифадор аст:

- маҷмӯи таълимию методии электронии аз маводи зарурии таълимӣ иборатбудаи фанҳои таълимиро ҷиҳати таъмин ва татбиқи раванди таълим дар шакли ҷопӣ ва электронӣ омода созад;

- ҳайати омӯзгорони соҳибкасбро барои иҷрои корҳои таълимӣ ва илмию методӣ бо истифода аз технологияи таҳсилоти фосилавӣ ҷалб намояд.

52. Донишҷӯ аз портали муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, муҳити таълимию иттилоотии электронӣ, мусоҳибаҳои омӯзгорон оид ба масъалаҳои ба раванди таълим бо истифода аз технологияи таҳсилоти фосилавӣ алоқаманд, бе мамоният истифода мебарад.

**Тавзеҳоти таносуби ҳаҷми кредитҳои машғулиятҳои аудиторӣ,
КМРО ва КМД дар низоми таҳсилоти фосилавӣ
(барои зинаи бакалавриат, муҳлати таҳсил - 4 сол)**

Ҷадвали 1

№ б/т	Номи бахшҳо	Ҳаҷми кредитҳои мувофиқи Стандарти давлатии таълимии таҳсилоти олии касбӣ	Шакли назорат (аз рӯи семестрҳо)		Ҳаҷми кредитҳои ғаёл	Аз ҷумла:		КМД (таваққути ТИ)
			Имтиҳон	Ҳимояи КМД		аудитори (хузурӣ/ғаёл)	КМРО (хузурӣ/ғаёл)	
I	Бахши фанҳои гуманитарӣ	48			14	6	8	34
II	Бахши фанҳои табиатшиносӣ	18			6	3	3	12
III	Бахши фанҳои умумии касбӣ	67			20	6	14	47
IV	Бахши фанҳои таҳассусӣ	92			28	9	19	64
V	Бахши корҳои ғайриаудиторӣ	15			4	0	4	11
Ҳамагӣ:		240			72	24	48	168

Ҷадвали 2

№	Шакли корҳои таълимӣ	Шарҳи таносуби кредитҳои ва тартиби ташкил ва гузаронидани корҳои таълимӣ
1	Машғулиятҳои аудиторӣ хузурӣ	50 %-и кредитҳои машғулиятҳои лексионӣ ва 100%-и машғулиятҳои лабораторӣ, амалӣ ва семинариро дар бар мегирад, ки бо ҷалби бевоситаи донишҷӯён ба машғулиятҳои дарсӣ дар давраи сессияҳои таълимӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ гузаронида мешаванд.
2	КМРО (дарсҳои лексионӣ ва корҳои ғайриаудиторӣ фосилавӣ)	50%-и кредитҳои машғулиятҳои лексионӣ ва 50%-и кредитҳои корҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгорро (бо истифода аз технологияи иттилоотӣ - тариқи Он-лайн система ё истифода аз дискҳои рафтӣ машғулияти лексионӣ дар онҳо пурра сабт гардидааст) ташкил медиҳад.
3	КМД (корҳои ғайриаудиторӣ фосилавӣ)	100% иҷрои супоришҳо, корҳои назоратӣ ва корҳои дигари инфиродиро аз ҷониби донишҷӯ ва назорату баҳодихии онҳоро аз ҷониби омӯзгор бо истифода аз технологияи иттилоотӣ
4	Рейтинги академии 1 (имтиҳонҳои фосилавӣ)	Қабули рейтингҳои академии донишҷӯён 100% бо истифода аз технологияи иттилоотӣ ба роҳ монда мешаванд.
5	Рейтинги академии 2 (имтиҳонҳои фосилавӣ)	
6	Имтиҳонҳои ниҳой	100% хузурӣ қабул карда мешаванд.
7	Таҷрибаомӯзиҳо	100% хузурӣ гузаронида мешавад.
8	Аттестатсияи хатм	100% хузурӣ гузаронида мешавад.